

EUREGIO EGRENSIS

Arbeitsgemeinschaft Sachsen/Thüringen e. V.

Koordinierungs- u. Beratungsstelle
für deutsch-tschechische
Zusammenarbeit

Weststraße 13
08523 Plauen

Medieninformation

Plavno, 07. dubna 2025

EUREGIO EGRENSIS mobilizuje řadu vysoce postavených politiků - – Příhraniční region může počítat s podporou!

Budoucí životaschopnost regionu je v centru pozornosti

Přeshraniční spolupráce v regionu čtyř zemí Sasko-Durynsko-Bavorsko-Česko je již více než 30 let podporována a rozvíjena prostřednictvím celé řady iniciativ v rámci sdružení EUREGIO EGRENSIS. Budoucí životaschopnost příhraničního regionu však nesmí být ohrožena úspornými opatřeními na komunální a státní úrovni a tím, že se EU zaměří na řešení globálních krizí! Ani po 30 letech nebylo dosaženo důležitých cílů, které je nyní třeba konečně řešit, aby se region mohl dále udržitelně rozvíjet.

EUREGIO EGRENSIS chce povzbudit k činnosti a prostřednictvím Konference o budoucnosti v Plavně oslovuje konkrétně politiky zastupující region v nově zvolených parlamentech.

Zemský rada (ZR) Thomas Hennig (Vogtlandkreis) a zároveň Společný prezident sdružení EUREGIO EGRENSIS pozval do Plavna početnou skupinu politiků.

ZR Thomas Hennig: *Je důležité, aby venkovské oblasti, a tedy i náš příhraniční region, byly v hlavních městech a v Bruselu vyslyšeny a brány vážně. Dnešní velký ohlas - a všem přítomným patří můj dík - ukazuje, že jsme na dobré cestě k tomu, aby nás bylo více slyšet. Společný další rozvoj EUREGIO EGRENSIS může probíhat pouze zdola směrem nahoru - zevnitř regionu. Toho však lze dosáhnout pouze tehdy, pokud se za pomoci odpovědných politických úrovní a vhodného využívání finančních zdrojů vytvoří ve venkovském regionu vhodné podmínky a tento další rozvoj se nezpomalí. Jsme přesvědčeni o tom, že naše prosby budou díky dnešní akci předány dál!*

Wir bringen Menschen zusammen. Grenzüberschreitend...

Interreg

Kofinanziert von
der Europäischen Union
Spolufinancováno
Evropskou unií

EUROPE DIRECT
Vogtland

Sachsen - Tschechien | Česko - Sasko

BANKVERBINDUNG
Sparkasse Vogtland
BIC: WELADED1PLX

IBAN: DE21 8705 8000 3150 1002 40

Na Konferenci o budoucnosti EUREGIA EGRENSIS dne 4.4 v prostorách auditoria Duální vysoké školy v Plavně byli zastoupeni tito poslanci parlamentů:

Oliver Schenk, MdEP, poslanec Evropského parlamentu (za Sasko)

Thomas Schmidt, bývalý státní ministr, poslanec Saského zemského sněmu (MdL), zástupce Saska ve Výboru regionů (VR)

Elisabeth Kaiser, MdB, poslankyně Německého spolkového sněmu (za východní Durynsko)

Mathias Weiser, MdB, poslanec Německého spolkového sněmu (za okres Vogtlandkreis)

Heiko Hain, MdB, poslanec Německého spolkového sněmu (za Horní Franky, regiony Hof a Wunsiedel)

Katja Meier, MdL, bývalá státní ministryně, poslankyně Saského zemského sněmu (za region Zwickau/Cvikov)

+ Martin Guillermo-Ramirez, jednatel Asociace evropských pohraničních regionů (AGEG/AEBR)

Svou podporu přislíbili i další poslanci, jako Matthias Ecke (poslanec Evropského parlamentu) a Jörg Schmidt (poslanec Saského zemského parlamentu za Plavno) a obdrží výsledky v písemné podobě.

Konference byla zaměřena nejen na statementy tří prezidentů Euregií ze Saska/Durynska (ZR Thomas Hennig), Česka (místostarosta Michal Pospíšil) a Bavorska (ZR Peter Berek) k aktuálním záměrům, ale poprvé také na tři odborné workshopy (panelové diskuze) zabývající se třemi vybranými tématy, která budou rozhodující pro rozvoj příhraničního regionu v následujících letech:

Panel 1: Udržitelná mobilita a cestovní ruch

Panel 2: Finanční podpora v rámci programu EU-INTERREG od roku 2028

Panel 3: Jazyk sousedů

V panelových diskuzích byli zastoupeni vysoce postavení odborníci z ministerstev, poslanci a zástupci občanské společnosti i veřejné správy v regionu EUREGIO a dalších příhraničních regionech.

Následující body jsou symbolicky (a následně i písemně) předloženy přítomným politikům, kteří nesou za region zodpovědnost:

1. *Udržitelná mobilita a cestovní ruch -*

Přeshraniční železniční infrastruktura – musí být naléhavě posílena:

- a. *Elektrifikace Sasko-Franské magistrály z Hofu směrem na Norimberk s napojením na Cheb přes Schirnding, čímž se opět umožní napojení západního Saska na dálkovou dopravu směrem na jih!*
- b. *Rozšíření a elektrifikace tratě z Plavna do Chebu – úsporná nákladní doprava na modernizovaných tratích je udržitelná a pomáhá ekonomice a cestovnímu ruchu v příhraničním regionu*
- c. *EgroNET-Ticket jako přeshraniční jednodenní jízdenka musí být dále rozvíjena. Aby z nabídek mohli profitovat také turisté a občané dojíždějící za prací musí dojít ke zlepšení spojení, tj. přes hranice musí jezdit více vlaků. Dopravcům však musí být*

na tuto dodatečnou finanční zátěž poskytnuty také potřebné prostředky na regionalizaci!

2. INTERREG – finanční podpora EU od roku 2028

EU zvažuje výrazné snížení počtu evropských programů financování. Hrozí tak centralizace přidělování finančních prostředků bez přímého zohlednění specifických potřeb cílových regionů.

- a. *Financování přeshraničních projektů z prostředků EU prostřednictvím programu INTERREG se osvědčilo. Regiony si mohou v závislosti na regionálních prioritách samy určit, jak budou prostředky využívány. Tento nástroj byl v uplynulých obdobích financování z prostředků EU atraktivně a zjednodušen snížením byrokratických překážek. Centrální přidělování finančních prostředků prostřednictvím spolkové vlády není podporováno!*
- b. *Finanční prostředky pro Fondy malých projektů, které díky tomu, že jsou spravovány prostřednictvím euroregionů umožňují přímé poskytování finančních prostředků obcím a spolkům, by měly být i nadále k dispozici v osvědčené podobě!*
- c. *Pro Fondy malých projektů, které jsou určeny malým obcím a spolkům, by měla být vytvořena možnost zálohové platby finančních prostředků; předfinancování po dobu šesti a více měsíců často přesahuje možnosti spolků.*

3. Jazyk sousedů čeština a němčina

Panuje shoda v tom, že znalost jazyka bezprostředního souseda na druhé straně hranice je nezbytná pro intenzivnější prožívání přeshraničních vztahů a podporu důvěry. V regionu bohužel stále existuje jazyková bariéra. EUREGIO EGRENSIS nabízí již řadu let jazykové animace v mateřských školách a ve školách, a navštěvuje mateřské školy v příhraničí s projektem „Jazyk sousedů od začátku“ a s nabídkou „Jazykové koupele“ (imersní metoda). Děti „nasávají“ jazyk a svými netušenými komunikačními dovednostmi překvapují i své rodiče. Bohužel však další studium sousedního jazyka je možné jen zřídka - na základních a středních školách (až na výjimky) chybí nabídky pro upevnění a další rozvíjení získaných znalostí.-> Osvojování si jazyka sousedů by mělo být od útlého věku základním prvkem života v česko-německém příhraničí. Měly by pomoci tyto 3 body:

- a) *Vytvoření stabilních rámcových podmínek pro česko-německou spolupráci: Best practise: Polsko-německá spolupráce má ve spolkové zemi Braniborsko ústavní status a nabízí tak stabilní základ pro všechny aktéry!*
- b) *Pochopení sousedního jazyka jako lokalizačního faktoru v příhraničí -> „Sousední jazyk není cizím jazykem“, a proto by mu měla být věnována zvláštní pozornost a měl by připravit příhraniční region na budoucnost – spoléhat se pouze na angličtinu a v poslední době na umělou inteligenci nemůže být řešením; nenahradí důvěryhodnou konverzaci mezi lidmi!*
- c) *Konsolidace stávající nabídky sousedních jazyků -> „Sousední jazyk není projekt“*
 ➔ *Udržovat a rozšiřovat to, čeho bylo dosaženo! Pro mateřské školy s existující nabídkou jazykové koupele musí být vytvořeny takové podmínky, aby tato nabídka mohla pokračovat i po ukončení projektu.*

➔ *Umožnění „speciální vzdělávací zóny“ v česko-německém příhraničí. Tím by mohly být zohledněny zvláštní potřeby příhraničního regionu a zvláštní rámcové podmínky pro dlouhodobou integraci sousedního jazyka.*

Hlasy z akce a jejich pozadí:

ZR Peter Berek (prezident pracovního sdružení EE Bavorsko):

EUREGIO se musí každý den znovu objevovat, musíme zkoušet nové formáty, přehodnotit projekty existující již léta, abychom byli připraveni na budoucnost. Aktuálně se nacházíme ve fázi přehodnocování tématu jízdenky EgroNET a jejího přizpůsobení aktuálním potřebám občanů a turistů. Musíme také mít větší důvěru v sebe sama a naslouchat potřebám občanů příhraničního regionu. Příklad z oblasti zdravotnictví: Spolupracujeme již více než 30 let, Česká republika je více než 20 let v EU a zatím stále ještě není možné, aby se pacienti z Aše mohli nechat ošetřit v 5 km vzdálené nemocnici v Selbu. Místo toho musí jet do Chebu nebo Karlových Varů. Jak je to možné a jak to máme vysvětlit občanům? Zde je naléhavá potřeba jednat! Přidaná hodnota přeshraniční spolupráce musí být viditelná a hmatatelná i pro občany, a to i v každodenním životě!

Panelové diskuze:

1. Udržitelná mobilita a cestovní ruch

Michal Pospíšil: V regionu musíme jednat hned, abychom dosáhli pokroku a nezůstali v důležitých oblastech infrastruktury pozadu! Obzvláště důležitým tématem je téma železniční dopravy. Již 30 let zde plánujeme elektrifikaci a spojení na jihozápad přes Marktredwitz a Norimberk do Mnichova. Trať směrem do Saska je v České republice také elektrifikována až k hranicím, ale nezdá se, že by plány na prodloužení trati mezi Chebem a Plavnem nějak pokročily. Spojení směrem do Lipska, které existovalo již v minulosti, by v tomto případě bylo významným přínosem pro cestovní ruch. Město Cheb je prakticky odříznuto od železniční dopravy směrem na západ a sever. To poškozuje hospodářský rozvoj regionu, a to i v oblasti cestovního ruchu.

Ronny Schwarz (Tourismusverband Erzgebirge/Turistický svaz Krušné hory): Západní část Krušných hor je společně s partnery na české straně důležitým centrem pěší turistiky a cykloturistiky. Odpovídající nabídky zahrnují například trasu Stoneman Miriquidi nebo Karlovu stezku (Aue – Karlovy Vary). Musí tu však existovat také možnost udržitelného cestování a cyklisté by měli najít atraktivní vlakové a autobusové spojení. Železniční spojení musí být zachováno a musí být zajištěna atraktivní doprava, včetně přepravy kol.

Elisabeth Kaiser, poslankyně Spolkového sněmu (MdB): Pro náš region jsou důležitá právě moderní železniční dopravní spojení. Všechny části sdružení EUREGIO se nacházejí v periférní poloze a musí bojovat o to, aby je bylo slyšet v hlavních městech a měly rychlé a efektivní spojení se vzdálenými aglomeracemi. Budu se i nadále snažit vyvíjet tlak na udržitelné investice v příhraničních regionech.

2. INTERREG – finanční podpora EU od roku 2028

Patrik Pizinger (starosta Chodova): Když se Evropská komise zabývá tématem politiky soudržnosti, musí být jasné, že: Koheze (sbližování zemí a regionů v Evropě) není v žádném případě ukončená. Zvláště v našem regionu EUREGIO EGRENSIS. Všechny části EUREGIA prošly a procházejí masivními strukturálními změnami. Karlovarský kraj je velmi řídko osídlený a strukturálně slabý region. Karlovarský kraj má méně obyvatel než třetí největší město České republiky Ostrava. Tuto slabou stránku můžeme proměnit v silnou stránku pouze společně s našimi partnery ze Saska/Durynska a Bavorska a společně se musíme snažit o jeho další rozvoj. Pro další hospodářský a sociální rozvoj regionu i nadále potřebujeme nebyrokratické podpůrné programy. Pomáhali jsme s rozvojem těchto programů na místní úrovni, bojovali jsme za jejich zjednodušení a jako EUREGIO můžeme nabídnout Fond malých projektů pro přímou podporu občanů. Potřebujeme další zjednodušení, ale spíše evoluci než revoluci, která by zcela převrátila to, co je léta vyzkoušené. Přeshraniční aktivity, které mohou snadno realizovat a zviditelnit sami občané, také vytvářejí větší důvěru v EU.

Katja Meier, MdL (bývalá saská ministryně pro evropské záležitosti):

Konference ministrů pro evropské záležitosti spolkových zemí se výslovně zasazovala o to, aby evropské finanční prostředky mohly být i nadále spravovány přímo v příhraničních regionech a využívány dle potřeby – případná distribuce finančních prostředků přímo přes spolkovou správu v Berlíně není účelná. Víím, že zde v EUREGIU EGRENSIS již bylo dosaženo mnohého, ale to, čeho bylo dosaženo, musí být také dále rozvíjeno a zajištěno pro budoucnost! V Saském zemském sněmu budu i nadále usilovat o to, aby se příhraničním regionům dostávalo i nadále podpory ze strany Evropy a Svobodného státu Sasko.

Thomas Schmidt, člen Saského zemského sněmu, zástupce ve Výboru regionů: V době napjatých veřejných rozpočtů se hledají možnosti jak ušetřit. Snižování byrokracie je tedy určitě tou správnou cestou.

Je pochopitelné, že méně byrokracie může vést k finančním úsporám, ale existuje riziko, že programy financování spravované na národní úrovni povedou k možnosti (pozn.: distribuce evropských finančních prostředků z Fondu soudržnosti z Berlína), že programy vlastní cíle kompletně minou. Tyto prostředky by v žádném případě neměly být použity na zalepení děr ve spolkovém rozpočtu! Budu spolupracovat s VR ve prospěch osvědčeného regionálního využití prostředků.

Oliver Schenk, poslanec Evropského parlamentu: Tento typ akcí mohu pouze podpořit. Pro nás jako zástupce regionu je důležité, abychom věděli, kde jsou skutečné sporné body, starosti a potřeby místních aktérů. Plány komise na „centralizaci“ nebo dokonce zrušení programu INTERREG nejsou definitivní. V současné době zde nejsou žádné konkrétní závazky – naopak, z mnohých částí Evropy se ozývá odpor, který nezůstane nevyslyšen. Rád bych si dnes vzal výsledky této akce s sebou a samozřejmě je zahrnu do své práce v Evropském parlamentu.

Michal Pospíšil (Cheb): Musí být znovu větší důvěra v komunální politiku!! Problémy se musí řešit zdola nahoru a přímo na místě!

3. Jazyky sousedů němčina a čeština:

Projekt EE „Jazyk susedů od začátku“ (se „Jazykovou koupelí v jazyce susedů“ ve vybraných mateřských školách) ukazuje, jaký dopad může mít jazyková výchova od raného věku. Panelová diskuze představila podobný projekt z německo-polského příhraničí, který zahrnuje i základní školství. Z diskuzí vyplývá, že na německé straně existuje poměrně málo příležitostí k intenzivnímu studiu češtiny na školách. Bohužel i v České republice je němčina jako běžný předmět nabízena stále méně. Znalost sousedního jazyka je však považována za předpoklad pro intenzivnější česko-německé kontakty. Sousední jazyk se ve stále vyšší míře stává lokalizačním faktorem: ti kteří se naučí česky, najdou si v příhraničí i odpovídající práci a také v pohraničí - ať už v hospodářském nebo ve správním sektoru zůstanou - a nebudou odcházet jinam.

ZR Thomas Hennig: Je třeba posílit postavení příhraničního regionu, aby se mohlo vytvořit více příležitostí ke studiu jazyka susedů. Díky dostupným lidským zdrojům by mělo být možné, aby se sousední češtinu naučil každý, kdo opravdu chce, a to v jakékoli věkové skupině. Nemusí se to provádět plošně a vyžaduje to pouze relativně malé finanční výdaje. Škrty ve financování vzdělávání ve venkovských oblastech však povede pouze k nárůstu migrace. Skutečné integrace lze dosáhnout pouze výukou sousedního jazyka - angličtina a umělá inteligence pro to nejsou skutečným řešením.

Závěr panelu o sousedních jazycích: Zřízení „zvláštní vzdělávací zóny“ pro česko-německé pohraničí by mohlo přispět ke zvýšení statusu sousedních jazyků na obou stranách hranice a poskytnout další finanční prostředky pro tyto potřeby.

Souvislosti týkající se příhraničního regionu EUREGIO EGRENSIS:

EUREGIO EGRENSIS (EE) bylo založeno v roce 1992/93 jako iniciativa pro přeshraniční spolupráci v oblasti Saska/Durynska (okresy Vogtlandkreis, Westerzgebirge/Západní Krušnohoří, Greiz, Saale-Orla-Kreis), Česka (Karlovarský kraj a částečně Plzeňský kraj), Bavorska (východní Horní Franky a severní Horní Falc).

V různých grémiích a odborných pracovních skupinách se diskutuje o přeshraničních tématech a vyvíjejí se řešení a projekty. V rámci tripartitní spolupráce se každoročně konají tři společné akce. Pro občany příhraničního regionu je k dispozici Fond malých projektů financovaný z prostředků EU, který prostřednictvím EE zajišťuje poradenství a přidělování finančních prostředků přímo na místě.

Obrázky k mediální informaci:

Foto 1: Zahájení akce třemi prezidenty zleva doprava::

ZR Thomas Hennig (Společný prezident EE), Michal Pospíšil (Prezident EE Česko), moderátorka Leonie Liemich, ZR Peter Berek (Prezident EE Bavorsko)

Foto 2: Politická skupina při předání jednotlivých „dílů puzzle“, tedy výsledků konference zleva doprava:

MdL Katja Meier, MdB Elisabeth Kaiser, Erik Krupička (jednatel EE Česko), moderátorka Leonie Liemich, MdEP Oliver Schenk, MdL Thomas Schmidt, ZR Thomas Hennig, MdB Mathias Weiser

v.r. Steffen Schönicke, jednatel (dotazy prosím na: 0151 – 234 79 325)

Tato akce byla spolufinancována z prostředků Evropské unie prostřednictvím Fondu malých projektů EUREGIA EGRENSIS.

